

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სკოპინგის

დასკვნა №49

01.06.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: ინდივიდუალური მეწარმე ბორისი ძაძამია, ქ. თბილისი, გურამ ფანჯიკიძის ქ. N22ა, 1 სადარბაზო, მე-2 სართული, ბინა 4;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისში, რუსთავის გზატკეცილი N18-22;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 14.04.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: ფიზიკური პირი „გიული დარციმელია“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ინდივიდუალური მეწარმე ბორისი ძაძამიას მიერ წარმოდგენილია, ქ. თბილისში, პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

ინდივიდუალური მეწარმე ბორისი ძაძამიას მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით სამინისტროში წარმოდგენილი იყო პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განცხადება, რის საფუძველზეც გაიცა სკრინინგის გადაწყვეტილება (ბრძანება № 2-286; 27.03.2020). აღნიშნული სკრინინგის გადაწყვეტილების თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

2019 წლის 20 დეკემბერს სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ, ინდივიდუალური მეწარმე ბორისი ძაძამიას საწარმოს ინსპექტირების შედეგად გამოვლინდა, რომ ინდივიდუალური მეწარმე ბორისი ძაძამია 2019 წლის 1 ივლისიდან საქმიანობას ახორციელებდა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებული შესაბამისი გადაწყვეტილების გარეშე, რის საფუძველზეც შედგენილ იქნა ოქმი (N057527) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმო მდებარეობს ქ. თბილისში, რუსთავის გზატკეცილი N18-22-ში (ს/კ:01.18.12.007.109), საქართველოს უსინათლო კავშირის შპს „ექსპერიმენტის“ (ს/კ 204386155) საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე განთავსებულ შენობაში (01/1-ში, ფრთობი 310

მ²), რომელიც ინდივიდუალურ მეწარმე ბორისი ძაძამიას იჯარით აქვს აღებული. საწარმოს ტერიტორიის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ საკადასტრო საზღვრიდან უახლოესი მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს დაახლოებით 30 მეტრში. საწარმოს ჩრდილოეთით 80 მეტრში მიედინება მდ. მტკვარი. სამხრეთით 100 მეტრში გადის თბილისი-რუსთავის საავტომობილო გზის ფონიჭალას მონაკვეთი.

ინდივიდუალური მეწარმე ბორისი ძაძამიას საქმიანობის სფეროა პოლიეთილენის ნარჩენებისა და გრანულებისგან პოლიეთილენის ფირების წარმოება. საწარმოში პოლიეთილენის ფირების წარმოება შეადგენს 30 კგ/სთ-ს, წელიწადში 62 400 ტონას. საწარმო მუშაობს წელიწადში 260 სამუშაო დღე, 8 საათიანი სამუშაო რეჟიმით.

საწარმოში ხორციელდება პოლიმერული ნარჩენებიდან პოლიეთილენის ფირების წარმოება. პოლიეთილენის ნარჩენების შემოტანა ხორციელდება საქართველოში არსებულ საწარმოებში წარმოქმნილი პოლიეთილენის ნარჩენების სახით. ასევე შესაძლებელია პოლიეთილენის ნარჩენების შემოტანა მოხდეს სხვა ქვეყნებიდან სასაქონლო ნომენკლატურის საერთაშორისო კოდით 3915.

პოლიეთილენის ფირების დამზადებისათვის საწარმოში განთავსებულია შემდეგი დასახელების და სიმძლავრის დანადგარები: ორი ცალი ცელოფნის გასაბერი დანადგარი (ექსტრუდერი), თითოეულის წარმადობა შეადგენს 30 კგ/სთ-ში, რომელთაგანაც ერთი სარეზერვოა; ცელოფნის ნარჩენების დამაქუცმაცებელი დანადგარი - წარმადობა 40 კგ/სთ-ში; სამი ცალი მეორადი გადამუშავების გრანულატორი - წარმადობა 10 კგ/სთ-ში; ცელოფნის საჭრელი დანადგარი; ცელოფნის თავების დასაწებებელი დანადგარი.

საწარმოში პირველ ეტაპზე ხორციელდება შემოტანილი პოლიეთილენის ნარჩენების დაქუცმაცება 40 კგ/სთ წარმადობის წისქვილში. შემდეგ აღნიშნული დაქუცმაცებული ნარჩენები იყრება გრანულატორების მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც მიეწოდება გრანულატორს, ცხელდება 150-180°C ტემპერატურამდე და მისგან მიიღება გრანულები, რომლებიც ცივდება წყლის აბაზანაში. მიღებული გრანულებით, ასევე პირველადი გრანულებით ხდება პოლიეთილენის ფირების წარმოება, კერძოდ გრანულები იყრება ფირების ამომყვან ექსტრუდერების მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც მიეწოდება ექსტრუდერს, ცხელდება 150-180°C ტემპერატურამდე და გასაბერ ამომყვან დანადგარზე ხდება პოლიეთილენის ფირების მიღება, რომელიც ეხვევა რულონებად და შემდგომ მიეწოდა მომხმარებელს. საწარმოში ცელოფნის შესაფუთი მასალის (ტომრების) დამზადებისთვის განთავსებულია საჭრელი დანადგარი, სადაც ხდება მისი შესაბამის ზომებად დაჭრა და შემდგომ შესაწებებელ დანადგარში გადაჭრილი ადგილის დაწებება.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, პოლიეთილენის ფირების წარმოების პროცესში წარმოქმნილი პოლიეთილენის ნარჩენები ექვემდებარება ხელახალ გადამუშავებას, ხდება მათი დაქუცმაცება, გრანულირება და მეორადი ნედლეულის სახით წარმოებაში დაბრუნება.

საწარმოში წყალი გამოიყენება, როგორც საყოფაცხოვრებო, ასევე საწარმოო მიზნებისთვის. წყლის მომარაგება ხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების

ქსელიდან. საწარმოში არსებულ დანადგარებში, კერძოდ გრანულატორებში გამოშვებული პროდუქციის გაცივებისთვის მოწყობილია წყლის ბრუნვითი სისტემა, რომლის სისტემაში 4 მ³ წყალია და დანაკარგების შევსებისთვის დღეში ესაჭიროება 20 ლიტრი წყალი, ანუ წელიწადში 5.200 მ³ წყალი. საწარმო მიზნებისათვის გამოყენებული წყლის რაოდენობა ჯამში შეადგენს 9.200 მ³ წელიწადში. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები ჩაედინება ბეტონის ამოსაწმენდ ორმოში (შემდგომში იგეგმება ქალაქის საკანალიზაციო ქსელზე მიერთება). რაც შეეხება საწარმოო ჩამდინარე წყლებს-გაგრილების სისტემიდან ჩამდინარე წყლები არ წარმოიქმნება.

საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე ადგილი აქვს მავნე ნივთიერებების წარმოქმნას და გავრცელებას ატმოსფერულ ჰაერში. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებებია: პოლიმერული მტვერი, მმარმჟავა და ნახშირორჟანგი. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ხმაურის გავრცელება.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურების მიზეზი შეიძლება გახდეს: საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის წესების დარღვევა; ავტოტრანსპორტიდან ნავთობპროდუქტების ავარიული დაღვრა; მოძველებული და ამორტიზებული საწარმოო-სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემების ექსპლუატაცია;

საწარმოს საქმიანობის შედეგად მოსალოდნელია საყოფაცხოვრებო, საწარმოო, სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. წარმოქმნილი ნარჩენები კანონმდებლობის სრული დაცვით განთავსდება შესაბამის ურნებში. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გატანა განხორციელდება ქ. თბილისის შესაბამისი სამსახურის მიერ. სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს. რაც შეეხება საწარმოო პროცესში წუნდებული პროდუქციის სახით წარმოქმნილ ნარჩენებს, ისინი შესაბამისი გადამუშავების შემდეგ გამოყენებული იქნება წარმოებაში ნედლეულის სახით.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე კრწანისის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, ვებგვერდზე დამატებით ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც ასახული იყო მოკლე ინფორმაცია პროექტთან დაკავშირებით. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის №196 დადგენილების შესაბამისად, ინდივიდუალურ მეწარმე ბორისი ძამამიას პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე და საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების

გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ასევე განთავსდა კრწანისის რაიონის ტერიტორიაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის აღწერა;
- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
- საწარმოს ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით), საავტომობილო გზამდე, ზედაპირული წყლის ობიექტამდე;
- ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ (მანძილების და საქმიანობის მითითებით);
- საწარმოს თითოეული ტექნოლოგიური ხაზის და ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა;
- საწარმოს ალტერნატივების ანალიზი (არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით);
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- საწარმოს ნედლეულით მომარაგება, ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;

- წყალმომარაგების, სამეურნეო-ფეკალური, ჩამდინარე და სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები;
- საწარმოო პროცესში გამოყენებული ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დეტალური აღწერა;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია და მათი შემდგომი მართვის ღონისძიებები;
- დასამუშავებელად მიღებული ნარჩენების რაოდენობა, კოდი და დასახელება, საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხისა და კლასიფიკაციის“ შესაბამისად;
- ნარჩენების დამუშავების (აღდგენის ან განთავსების ოპერაციების) კოდები და აღწერილობა, საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსის I ან II დანართის შესაბამისად;
- ნარჩენების დამუშავებისას გამოსაყენებელი საშუალებები და მოწყობილობები, აგრეთვე მათი წარმადობა;
- იმპორტისთვის გათვალისწინებული ნარჩენების კოდები და დასახელებები, საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 9 ივნისის №259 დადგენილებით დამტკიცებულ „საქართველოს ტერიტორიაზე იმპორტისათვის, საქართველოს ტერიტორიიდან ექსპორტისათვის და საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანზიტისათვის დაშვებული ნარჩენების ნუსხის“ შესაბამისად;
- მიღებული ნედლეულის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
- მზა პროდუქციის საწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;
- საწარმოს გენ-გეგმა ექსპლიკაციით;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე (გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში);
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუზაციის

მიზნით, გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგი უახლოეს მოსახლესთან (სიხშირის და კოორდინატების მითითებით);

- ხმაურის გავრცელება (შესაბამისი გაანგარიშებითა და მოდელირებით) და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);
 - სუნის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე, შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება;
 - საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებზე საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- სკოპინგის ანგარიშში (გვ 8; თავი 3.2) აღნიშნულია, რომ ერთ-ერთი ნარჩენის კოდი, რომლის გადამუშავებაც მოხდება საწარმოში, არის 123 01 05. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს №426 დადგენილებაში „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ აღნიშნული კოდი არ იძებნება;
- სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 40 მეტრში, საწარმოს ტერიტორიის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ უახლოესი მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან დაახლოებით 30 მეტრში, აღნიშნული საკითხი დაზუსტდეს გზმ-ის ანგარიშში.
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).**

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით ინდივიდუალური მეწარმე ბორის ძამამიას მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილ ქ. თბილისში,

პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოპოვებული, შესწავლილი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.